

گزانتین اکسیداز، یک آنزیم دارای مولیبدن است و این عنصر، به علت اهمیتی که برای عمل اکسیداز مذکور قائل اند، در ردیف عناصر جزئی و اساسی آمده است که احتمالاً مقدار خیلی جزئی آن ضروری گزارش داده شده است.

املاح محلول مولیبدن در آب، به سهولت جذب می‌شوند. مولیبدن از غدد پستان به سهولت عبور می‌کند. و از راه مدفوع و ادرار دفع می‌شود. کلیه و کبد، بیشترین مقدار آنرا نسبت به اعضا دیگر در خود دارند. اگر مقدار آن در غذای روزانه تغییر کند، در تراکم مقدار آن در جگر، کلیه، پوست، مو و استخوان تأثیر می‌گذارد. در نوزادان، ذخیره‌ای از مولیبدن وجود ندارد. مقدار مولیبدن گلبول‌های قرمز، در بعضی فرم‌های کم‌خونی، کاهش حاصل می‌کند. تحمل مقدار زیاد مولیبدن در حیوانات، برحسب نوع، سن و تنوع ترکیبات غذایی روزانه فرق می‌کند. سمومیت از آنرا، ترکیبات مس، سولفات‌های غیر آلی و سولفوامینواسیدها، کم می‌کند. مولیبدن در سبزیجات خشک، دانه غلات، جگر و کلیه یافت می‌شود.

بنظر می‌رسد که تعادل مقدار این عنصر، با رسیدن روزانه ۲ میکروگرم آن برحسب هر کیلوگرم وزن بدن، برقرار شود ضمناً قاطعیت رابطه بین بیماری نقرس و زیاد بودن مولیبدن در بدن نیز گزارش گردیده است.

نیکل

نیکل از عناصر اصلی و مورد نیاز بدن است. از طریق مصرف اغذیه به بدن می‌رسد. و جذب آن نیز از این طریق کم است. کمبود آن در جوجه و موش صحرایی، ایجاد عوارض غیرطبیعی می‌کند به علاوه متابولیسم لیپید را دچار مشکل می‌سازد. دفع آن از راه مدفوع و ادرار صورت می‌گیرد. فیتات (Phytate)، می‌تواند ترکیب با ثبات با نیکل در بدن ایجاد کند و با این عمل ممکن است، جذب این عنصر را در بدن کاهش دهد.

نیکل، اعمال پانکراس را تقویت می‌کند و در بیماری قند، عنصر مفید به حساب می‌آید. نیکل، به مقدار خیلی کم در ماهیچه گوشت، چربی‌ها، تخم مرغ، شیر ولی بمقدار بیشتر در دانه غلات، هویج، کلم، لوبیا، علف چشمه (Nasturtium officinale) و در اسفناج، لوبیا و سیب زمینی یافت می‌شود. ضرورت نیکل در تاسین سلامت بدن، با بررسی‌های مختلفی که بعمل آمده قطعی ذکر شده است.

وانادیوم Vanadium

وانادیوم، از عناصر اساسی و مورد نیاز بدن است که بمقدار ۱ تا ۲ میلی‌گرم در انسانی به وزن ۷ کیلوگرم وجود دارد. در اغذیه حیوانی مانند ماهیچه گوشت، جگر، ماهی

نان، بعضی از غلات، ریشه بعضی گیاهان، روغن ذرت و روغن سویا (سوزا) یافت می‌شود. کمبود آن در غذای حیوانات سورد آزمایش مانند جوجه و موش صحرایی (rat)، باعث کم شدن رشد طبیعی و نقص در استخوان بندی می‌شود به علاوه متابولیسم لیپیدها را مختل می‌نماید.

یُد (Iode)

یُد، عنصری است که اثر جلوگیری کننده از سخت شدن عروق، مخصوصاً عروق خونی بزرگ دارد به علاوه کم‌کننده فشار خون، ضد سم، تصفیه کننده خون و عنصری ضروری برای انجام اعمال غدد تیروئید است.

با آزمایش‌هایی که بعمل آمده مشاهده شد که اگر به خرگوش، روغن دارای ویتامین D خورانده شود، به سرعت رسوبات آهکی بر روی آنورت، عروق خونی و کلیه جانور ایجاد می‌گردد و اگر به جانور در همان زمان، روزانه مقداری آلبومین یُد دار بخوراند از پیدایش رسوبات مذکور جلوگیری بعمل می‌آید و یا از سرعت ایجاد آن بطور محسوس کاسته می‌شود (Pr. Léon Binet).

مصرف یُد، بخوبی تحمل نمی‌شود زیرا باعث پیدایش یُدیسم Iodisme و عوارضی مانند coryza، سرگیجه، سردرد و تورم غدد زیر فکی می‌گردد. یُد، بمقدار کم از راه پوست سالم جذب می‌گردد. دفع آن بیشتر از راه ادرار و مدفوع است.

یُد، در درمان رساتیس، رفع عارضه‌های سنی، نارسائی غدد تیروئید، بالا بودن کلسترول در خون، چاقی، بالا بودن فشار خون، معالجه گواتر و بیماری‌های عفونی ریه موثر واقع می‌شود. از عوارض وخیم کمبود یُد در بدن، گواتر است. کمبود آن در بدن باعث تأخیر رشد جنسی می‌شود به علاوه پوست و مو، حالت خشن پیدا می‌کنند و موها نازک می‌شود ولی در موارد سخت، که کمبود آن در بدن زیاد باشد، ایجاد Cretinism می‌کند که نوعی بلاهت و حالت احمقانه ناشی از کم‌کاری یا تحلیل غدد تیروئید است. رنگ پوست سفید سومی می‌شود. در زنها موجب ضعف باروری و در سردها، باعث تقریباً عقیم شدن می‌گردد.

یُد و یدورها اثر ضد عفونی کننده قوی دارند و از آنها بهمین منظور در استعمال خارج مشروط بر آنکه پوست، سالم و غیر زخمی باشد و یا قبل از ایجاد شکاف یا انجام هرگونه عمل جراحی سطحی، استفاده بعمل می‌آید. به علاوه یُد دارای اثر ضد قارچ، ضد ویروس، از بین برنده پروتوزوئرها (Protozoaires) و هاگ میکروب‌ها است. یُد و یدورها، به صورت محلول ۲ تا ۳ درصد (تئوپرید) بکار می‌روند.

مصرف یُد و یدورها، بعنوان پیشگیری، رفع عوارض ناشی از کمبود این عنصر در بدن

ودرمان گواتر آندمیک (goitre endemique) که در بعضی مناطق، بعالت تغذیه طولانی از مواد عاری از این عنصر پیش می‌آید، معمول است.

ید، در بسیاری از اغذیه به مقدار کم یافت می‌شود. مصرف روزانه آن طبق بررسی‌هایی که بعمل آمده، به مقدار زیر تعیین شده است (US, National Research Council):
برای اطفال تا ۶ ماهگی معادل ۴ میکروگرم، در ۶ تا ۱۲ ماهگی ۵ میکروگرم، در کود کان یک تا ۳ ساله ۷ میکروگرم، در ۴ تا ۶ سالگی ۹ میکروگرم، در ۷ تا ۱۰ سالگی ۱۲ میکروگرم، برای کود کان از ۱۰ سال به بالا و برای نوجوانان ۱۵ میکروگرم، در زنان باردار ۱۷۵ میکروگرم و برای زنان شیرده ۲۰۰ میکروگرم.
کمترین مقدار مورد نیاز آن برای بدن نیز در بعضی کتب علمی برای افراد بالغ، ۱۰۰ میکروگرم ذکر شده است.

جلبک‌های دریائی دارای مقادیر زیاد ید در سلولهای خود می‌باشند بعلاوه ید در سیر، پیاز، علف چشمه (بولاغ اوتی)، اسفناج، کلم، هویج، تره، شلغم، گوجه فرنگی، گللابی وانگور به مقادیر جزئی ولی متفاوت وجود دارد.

وجود عناصر ۱ گانه در اغذیه مختلف، بنحو کاسل در صفحات قبل شرح داده شد. در اینجا مقادیر این عناصر از نظر کلی در جدول نمایش داده شده است (رئینگتون):

وجود عناصر ۱ گانه اصلی در اغذیه حیوانی و گیاهی

عنصر	بمقادیر متوسط تا زیاد	بمقادیر کم
کروم	مخمر خشک آبجو - سبوس و جوانه - غلات - جگر	دانه غلات بدون سبوس
کبالت	سبزیجات برگدار	شیر - دانه غلات بدون سبوس
س	جگر، کلیه، مغز بادام، فندق، دانه غلات سبزی‌ها	شیر، ماهیچه، تخم مرغ، سبزی‌ها
فلئور	ماهی دریا، گوشت قورمز، تخم مرغ، چای	شیر
ید	ماهی دریا، نمک یددار، شیر، صدف	
آهن	جگر، کلیه، ماهیچه، گوشت طیور، دل، زرده تخم مرغ، سبزی‌های خشک، گردو، بادام	شیر، قند تصفیه شده

منگنز	* دانه غلات، سبزی‌های خشک، میوه‌ها غده‌های زیرزمینی	شیر، گوشت طیور، ماهی
سولیدن	جگر، کلیه، سبزی‌های خشک، دانه غلات	شیر، گوشت جوجه، ماهی
نیکل	دانه غلات، سبزی‌ها، جگر، کلیه	ماهیچه، چربی‌ها، تخم مرغ، شیر
سله نیوم	جگر، کلیه	
سیلیسیم	دانه غلات، پوست جوجه، آبجو	اغذیه حیوانی
قلع	دانه غلات، ماهیچه	شیر
وانادیوم	جگر، ماهیچه، ماهی، نان، بعضی غلات، روغن ذرت و سویا	شیر، غالب سبزی‌ها
روی	گوشت، زرده تخم مرغ، دانه - غلات، شیر	میوه‌ها، ماهی، سبزی‌ها

از بین عناصر دیگر، به شرح مختصر چند نوع زیر که در کتب علمی بعد از عناصر مذکور، برای زندگی ضروری ذکر گردیده‌اند، اکتفا شده است:

بور (Boron)

بر از عناصری است که به مقادیر بسیار جزئی در بدن وجود دارد و در کتب علمی مختلف در ردیف عناصر لازم وارد شده است. مقدار آن در بدن بسیار جزئی است (۰.۰۰۰۰۳ درصد Dr. J. Valnet). در تعادل فسفره می‌تواند مفید واقع شود. بر و ترکیبات آن اثر سمی دارند و این حالت با مصرف آنها از راه خوردن و یا اثر دادن آنها بر روی پوست ناسالم و ملتهب ظاهر می‌شود. بودر بیجه اگر دارای اسیدبوریك باشد، باعث ایجاد ناراحتی و عوارض در کودک می‌شود.

برم (Brome)

برم عنصری است که برای آن اثر آرام بخش سیستم عصبی ذکر شده است بطوریکه از ترکیبات آن (برمورها) بهمین منظور در تهیه فرآورده‌های داروئی استفاده می‌گردد. برم، در گیاهان مختلف مانند سیب، انگور، توت فرنگی، خربزه، شیر، مارچوبه، کرفس، هویج، ترب، پیاز، کلم وغیره وجود دارد.

* - منظور از دانه غلات، دانه با پوسته خارجی (سبوس) است.

پتاسیم

پتاسیم، کاتیون مهم مایع درون سلولی است و در متابولیسم کربوهیدرات، اندوخته شدن گلیکوژن و سنتز پروتئین ها مداخله دارد. دارای اثرات عمیق بر روی ماهیچه ها منجمده. ماهیچه قلب است. پتاسیم در سال ۱۸۰۷ توسط Sir Humphrey Davey کشف گردید. در تعداد زیادی از گیاهان بصورت مختلف یافت می شود.

پتاسیم در تامین تعادل آب انساج بدن، رل عمده دارد بعلاوه دارای اثر محرك حرکات روده و تنظیم اعمال غدد فوق کلیه است.

تراکم پتاسیم در مایع درون سلولی و در پلاسما، به ترتیب در حدود ۱۶ و ۳ تا ۵ میلی مول (millimol = 1/1000) در هر لیتر است. نیاز روزانه بدن به آن در حدود ۲۰ تا ۳۳ میلی مول می باشد.

زردالو، آووکادو، سوز، میوه های خشک، سیب زمینی، گوجه فرنگی و لوبیا، دارای مقادیر نسبتاً زیاد پتاسیم اند ضمناً در خرما، کلم، فندق، بادام، گندم و برنج نیز یافت می شود.

کمبود پتاسیم در بدن ممکن است عوارضی مانند استفراغ، اتساع ناحیه شکم، ضعف عضلانی بصورت حاد، کم شدن یا فقدان رفلکس ها، فلج، تنگی نفس، ضعف اعمال تنفسی، اتساع قلب، بی نظمی حرکات قلب و خاتماً اغماء بوجود آورد.

سدیم

سدیم، از سهمترین کاتیون ها در مایع بین سلولی (extracellular) و یک ترکیب اسمزی اصلی در کنترل حجم خون است.

هر کیلوگرم وزن بدن انسان، دارای حدود ۴ تا ۶ میلی مول (millimole = 1/1000) سدیم است که تقریباً معادل ۰.۴ درصد آن در اسکلت یافت می شود. در منطقه ای با آب و هوای معتدل، سدیم مورد نیاز یک انسان بالغ (برحسب کلرور سدیم) کمتر از ۳ گرم در روز یعنی در حدود ۱۳۰ میلی مول است که می تواند با مصرف غذیه در بدن تامین شود. بعضی محققین نیز مقدار مورد لزوم آنرا بیشتر از آنچه ذکر شد گزارش داده اند. مقادیر زیاد سدیم بدن، با دفع آن از راه ادرار، انجام حرکات فیزیکی و غیره تعدیل می شود. از راه مدفوع و عروق نیز دفع آن صورت می گیرد.

۱- زیاد شدن سدیم در بدن، ممکن است به علت غیر کافی شدن آب بدن، دفع مقادیر زیاد آب بدن (در هوای گرم، تب، اسهال)، مصرف زیاد سدیم یا مواد سدیم دار، نارسائی اعمال

کلیه و یا آلدوس ترونیسم aldosteronism^(۱) پیش آید که دارای ۲ فرم است. یکی از فرم ها که hypernatraemia نامیده می شود، عبارت از زیاد شدن تراکم مایع بین سلولی، ناشی از کم شدن آب مایع بین سلولی و زیاد شدن سدیم می باشد که در مقابل آن، دفع سدیم از بدن نیز بمقادیر کم صورت می گیرد. فرم دوم آن، عبارت از زیاد شدن سدیم و آب در بدن می باشد، بدون آنکه تراکم مایع بین سلولی تغییر کند.

زیاد شدن سدیم بیش از حد تراکم عادی در مایع بین سلولی (extracellular)، موجب پیدایش خیز اندامها (Oedema = تجمع غیر طبیعی مایع در فضای بین سلولی) پیش می آید که ممکن است در مغز، ریه، و عروق خونی سطحی اثر بگذارد.

۲- کم شدن سدیم در بدن نیز به دو فرم ممکن است پیش آید که یکی از آنها hyponatraemia می باشد. پیدایش این حالت ممکن است مربوط به نامتناسب شدن نسبت سدیم با مایع بین سلولی باشد که آنهم بعلت زیاد شدن آب در بدن پیش می آید. در این حالت، عوارضی نظیر سردرد، بی اشتهائی، تهوع، استفراغ، حالت خواب آلودگی، هذیان و در موارد سخت، اغماء و تشنج را باعث گردد. فرم دوم آن، بعلت دفع توام سدیم و آب پیش می آید.

سدیم به صورت ترکیبات مختلف مانند کلرور، سیترات، یدور، فسفات و بی کربنات سدیم وجود دارد. در جانوران و در اعضاء مختلف گیاهان مانند غلات، سبزی ها، انواع میوه ها و غیره یافت می شود.

فسفر

فسفر از عناصر ضروری برای زندگی حیوانات و گیاهان است. ملح کلسیم آن، ترکیب اصلی تشکیل استخوان و دندان است. در موارد کمبود آن در بدن و در بیمای های استخوان، فسفات های غیر آلی آن مصرف می شود. در همئوپاتی مصرف دارد.

فسفر به صورت مختلف در چربی ها و پروتئیدها وجود دارد. دارای رل مهم در مکانیسم ویتامین D و کنترل تعادل کلسیم در محیط داخلی بدن است. در تشکیل استخوان و خون مداخله دارد بعلاوه دارای اثر مهم در تنظیم اعمال غدد پارائتیروئید می باشد.

فسفر در رفع خستگی های جسمانی و روحی، خستگی ماهیچه ای (Crampes = انقباض غیر ارادی ماهیچه ها)، عوارض استخوانی، سل، بعضی حالات عصبی، اختلالات غدد-

۱- آلدوس ترول Aldosterone، هورمونی با فعالیت الکترولیتی است که توسط قشر غدد فوق کلیه ترشح می شود. این هورمون، دفع پتاسیم را افزایش می دهد ولی دفع سدیم را کم می کند (Aldosteronism).

پاراتیروئید و غیره تأثیر درمانی ظاهر می‌کند. فسفر از سموم پروپلاسمی است و مسمومیت حاد آن، با احساس بوی سیر در بخار تنفسی و عوارضی مانند درد و سوزش در ناحیه شکم، تشنگی-مفرط، کم شدن پروترومین خون، خونروی، هذیان، تشنجات و اغماء همراه است. بعد از یک دوره درمانی، معمولاً یک تا دو روز آرامش موقتی و سپس مجدداً عوارضی نظیر زردی، ضعف-کبد، ضعف و بیحالی شدید، حتی اغماء و مرگ ممکن است پیش آید.

فسفر در اعضاء گیاهان مختلف مانند غلات، جوانه‌گندم، سیر، کرفس، هویج، پیاز، بادام، گردو، انگور و غیره یافت می‌شود.

کلسیم

کلسیم از عناصر بسیار ضروری زندگی و از الکترولیت‌های مهم بدن است. پنجمین عنصری است که به مقادیر زیاد در بدن وجود دارد. قسمت اعظم کلسیم، در استخوان‌ها متمرکز است بعلاوه از مواد اصلی سازنده دندان است. در درمان بیماری‌های ریوی (سل)، خستگی، آدنیت‌ها، adenites (التهاب حاد و مزمن غدد لنفاوی) و بعضی ناراحتی‌های عصبی، اثرات مفید درمانی دارد. تثیت آن در بدن بستگی به وجود مواد مختلف مانند فسفر، فلوئور، ویتامین‌های D_۳ و C_۱، سبزیوم و غیره دارد.

سبوه‌ها و سبزی‌های خام، در برقراری تعادل کلسیم بدن می‌توانند مؤثر باشند مشروط بر آنکه با برخورداری از نور خورشید همراه باشد (Dr J. Valnet). شیر و پنیر از اغذیه غنی از کلسیم اند. بطور متوسط، یک گرم کلسیم در هر ۱۰۰ گرم پنیر و ۱۰۰ تا ۱۲۰ میلی‌گرم کلسیم در هر ۱۰۰ گرم شیر وجود دارد. آب نیز بطور تقریب دارای حدود ۱۰۰ میلی‌گرم کلسیم در لیتر است (دکتروالنت).

کلسیم در اعضاء تعداد فراوانی از گیاهان مانند گندم، جو، گردو، فندق، بادام، هویج، کلم، کرفس، اسفناج، سیب زمینی، پیاز و شلغم یافت می‌شود.

در اطفال، جذب غیر کافی کلسیم، ایجاد نرمی استخوان می‌کند که نتیجه‌اش پیدایش نقص در استخوان بندی و دندان‌هاست. با آنکه بروز این حالات ممکن است بیشتر مربوط به فقدان یا کمبود ویتامین D در غذا باشد معهداً هر دوی آنها یعنی کلسیم و ویتامین D، توأم آدر درمان بیماری‌های مذکور مورد استفاده قرار می‌گیرند. در زنان باردار که جنین از کلسیم بهره می‌گیرد و همچنین در مادران شیرده، کاهش یافتن مقدار کلسیم مادر ممکن است پیش آید که موجب نرم شدن استخوان می‌شود (Osteomalacie).

هورمون پاراتیروئید، در سوازنه کلسیم در خون مداخله دارد مانند آنکه زیاد بودن

آن، موجب جابجا شدن کلسیم استخوان‌ها، و افزایش آن در خون، همچنین زیاد شدن نسبت این کلسیم به کلسیم غیر آزاد می‌شود (hypercalcaemia) و بعلاوه دفع این‌ها را به مقادیر زیاد باعث می‌گردد، برعکس کم شدن هورمون پاراتیروئید در خون، هیپوکلسمی (hypocalcaemia) بوجود می‌آورد یعنی در واقع، تغییرات تراکم این کلسیم در خون، به تفاوت موجب پیدایش هیپرکلسمی و هیپوکلسمی می‌شود (B.P.).

مهمترین علل هیپرکلسمی، زیاد بودن هورمون پاراتیروئید و مصرف زیاد ویتامین D است. هیپرکلسمی با عوارضی مانند بی‌اشتهایی، تهوع، استفراغ، بی‌بوست، احساس درد در ناحیه شکم، ضعف عضلانی، تشنگی، افزایش دفع ادرار، خواب‌آلودگی، درد استخوان و سنگ-کلیه همراه است و در موارد سخت و وخیم، باعث بی‌نظمی ضربان قلب، اغماء و خاتماً توقف حرکات قلب می‌شود.

علل اساسی هیپوکلسمی، کم بودن هورمون پاراتیروئید و فقر ویتامین D در بدن است. هیپوکلسمی ممکن است علت تغذیه بد، رژیم غذایی، پانکراتیت حاد، نارسائی اعمال کلیه و غیره پیش آید و ایجاد عوارضی مانند اسپاسم حنجره، کراسپ (گرفتگی غیر ارادی عضلات) و افزایش قابلیت تحریک بنماید که سنجربه پیدایش تشنجات کزاز، اسپاسم‌ها و غیره می‌شود. کلسیم بطوریکه ذکر شد از عناصر بسیار ضروری بافت‌ها و خون است که تقریباً بمقدار ۱۰ میلی‌گرم در هر ۱۰۰ میلی‌لیتر آن، وجود دارد (۰۲ میلی‌مول در لیتر). از این مقدار در حدود ۷ میلی‌گرم آن به صورت این کلسیم و بقیه به حالت کلوییدی و آسپخته با پروتئین‌ها می‌باشد. مقدار متوسط نیاز روزانه به آن، ۰۰۰ میلی‌گرم است ولی در هر حال باید توجه داشت که زنان باردار ویا شیرده، همچنین در طول دوران نمو، نیاز بیشتری به آن وجود دارد.

باید توجه داشت که مصرف بعضی مواد مانند دی‌ژیتالین، قلب را در مقابل کلسیم حساس می‌کند بطوری که بعد از مصرف دی‌ژیتالین، مقادیری از گلوکونات کلسیم، ممکن است ناراحتی شدید ایجاد کند و یا باعث مرگ شود. از این جهت طبق توصیه L. Wurmser، در موارد مختلف درمانی نباید گلوکونات کلسیم را با دی‌ژیتالین بکار برد.

گوگرد

گوگرد یک عنصر مهم برای استخوان‌ها، مفاصل، تاندون‌ها tendons و دندان‌ها است. بعلاوه اثر تصفیه کننده خون و جلوگیری کننده از بروز عفونت‌ها (عفونت‌های روده) دارد. مقدار آن در افراد سن کم می‌شود (۱).

گوگرد به مقدار ۸۰ تا ۱۰۰ میلی‌گرم در هر ۱۰۰ گرم بافت خشک جدار شریانی یافت می‌شود. تزریق درون وریدی هیپوسولفیت سدیم، کلسترول خون را تا حد ۱۰ تا ۲۰ درصد پائین می‌آورد (Emgé Lumière).

از ترکیبات آن برای درمان رماتیسم، آرتریس، تصلب شرایین، نقرس، رفع عوارض سنی (J. Loeper)، درماتوز، بیماریهای ریوی، اختلالات کبدی - صفرا، عفونت‌های مختلف (روده، سینوزیت)، دیابت افراد مسن و غیره می‌توان استفاده کرد. گوگرد در سیر، علف چشمه، پیاز، ترب سیاه، خرما، و غیره یافت می‌شود.

منیزیم

منیزیم، دومین کاتیونی است که به فراوانی در مایع درون سلولی یافت می‌شود و الکترولیت اساسی بدن است. منیزیم یکی از فاکتورها در سیستم آنزیمی است. در نقل و انتقال فسفات‌ها، انقباض ماهیچه‌ای و جریان عصبی مداخله دارد. عمل آن غالباً در جهت همکاری با کلسیم است.

بدن انسان معادل ۱۴ میلی‌مول، برحسب هر کیلوگرم وزن از آن دارد که ۵۰ درصد آن در استخوان بندی یافت می‌شود. تراکم طبیعی منیزیم در مایع درون سلولی و در پلاسما به ترتیب در حدود ۱۵ و ۷۵ تا ۱۱۱ میلی‌مول در لیتر است. در حدود ۱۰ تا ۲۰ میلی‌مول آن با مصرف غذای روزانه به بدن می‌رسد و ۳ تا ۴ درصد آن جذب می‌شود و این جذب بیشتر از راه روده کوچک صورت می‌گیرد. قسمت اعظم منیزیم جذب شده نیز از راه مدفوع دفع می‌شود. هرگرم منیزیم، تقریباً برابر با ۱۱۱ و ۴ میلی‌مول است.

زیاد شدن یا تراکم بیش از حد طبیعی منیزیم در پلاسما (hypermagnesaemia)، بندرت اتفاق می‌افتد ولی با مصرف آنتی‌اسیدهای منیزیم دار و ملین‌ها، مخصوصاً اگر نارسائی کلیه‌ها در بین باشد، این حالت پیش می‌آید که با عوارضی نظیر برافروختگی پوست، تشنگی، کم شدن فشار خون، بعلت فراخ شدن عروق خونی سطحی (Vaso-dilat.)، خواب آلودگی، ضعف ماهیچه‌ای و تنفسی، بی‌نظمی حرکات قلب و از کار افتادن قلب همراه است.

کم شدن تراکم خارج از حد طبیعی منیزیم در پلاسما (hypomagnesaemia)، غالباً همراه با کمبود کلسیم ویتامین D در بدن است که به علت عدم تامین آن از راه مصرف اغذیه یا جذب غیر کافی آن در بدن و یا از بین رفتن مقادیر زیاد آن بر اثر استفراغ و اسهال پیش می‌آید. منیزیم در ذرت، گندم، جو، خرما، اسفناج، چغندر، سبزی‌ها و میوه‌ها یافت می‌شود.

فهرست مندرجات

۱۹	اسانس آبی پس	۱	بازدانگان
۲۰	آبی پس پگنی ناتا	۲	سیکادال‌ها
—	پودو کارپاسه	—	سیگاداسه
—	داگری دیوم فرانکلی نیلی	—	سیکاس ره‌ولوتا
۲۱	تاگزودیاسه	—	— روم فیثی
—	کونین گامیا سی‌نسسیس	—	— سیرسیناتا
—	تاگزودیوم دیستیکوم	—	پارکوئین
—	تاگزودیون	—	ژیکنوال
۲۲	تیره سرو	۳	ژیکنوال بیلوبا (ژنکو)
۲۳	ژونی پروس سانبیا	۵	ژنگول
—	— — فرم‌های مختلف	۶	رده کاج
۲۵	اسانس ساین	—	اختصاصات تشریحی
۲۶	نسخه‌درمانی	۸	تیره کاج
—	ژونی پروس کوسونیس	۹	پنیوس سیل‌وستر
—	— — — واریته دب‌رسا	۱۲	— روکس بورقیثی
۲۸	ساختمان تشریحی میوه	۱۳	سیلسترین
—	ژونی پیرین	—	پنیوس ژراردیانا
۳۱	ژونی پروس توری‌فدرا	۱۴	کریزین
—	نسخه‌های درمانی	۱۵	نسخه‌درمانی
—	شربت پنج ریشه	—	پنیوس ماسونیا
۳۲	ژونی پروس ویرجینیانا	—	سدروس دئودارا
—	سدرول	۱۶	پیسه آ اکسل‌سا
۳۴	ژونی پروس فه‌نسه‌آ	۱۸	پی‌شین
—	— — رکوروا	—	روغن دانه پیسه‌آ
—	کوپ رسوس سمپرویرنس (سروکوهی)	۱۹	آبی پس بال‌سسه‌آ

۳۷	نسخه درمانی	۵۱	تربانتین هندوچین
—	تویا اوکسیدنتالیس	—	— ونیز
۳۸	درخت زندگی	—	مال تول
—	اسانس تویا	۵۲	تربانتین کانادا
۳۹	تویون	—	آبی پس فراسه ری
—	تویا اورینتالیس (سرو خمره ای)	۵۴	بهم دو کانادا
۴۰	— پلیکاتا	—	ترین
—	اسیدتوئیک	۵۵	نسخه های درمانی
—	تیره سرخدار	—	دامار
۴۱	تاگزوس باکاتا (سرخدار)	—	دامار هند
۴۳	تاگزین	—	آگاتیس اورینتالیس
۴۴	تاگزوی کاتین	۵۸	دامار کاوروی
—	رودوتاگزین	—	آگاتیس اوسترالیس
۴۵	توریا گراندیس	—	انواع کاوروی
—	گلیادین	۵۹	عنبر زرد
—	تربانتین ها	۶۰	اسید سوکسینیک
۴۶	ژم	—	سوکسینی سید
—	گالیپو	۶۱	ساندراک
—	اسانس تربانتین	—	کالیت ریس کوادری والویس
۴۷	تربانتین بوردو	—	رزین ساندراک
۴۸	— آلزاس	۶۲	کالیت ریس ربوس تا
—	حلب	—	— پریزی ئی
۵۰	پینوسیل وین	—	— وروکوزا
—	تربانتین امریکا	—	گالیپو افی سینال
—	— اتریش	—	شمع سروئن
—	— هنگری	۵۱	قطران های گیاهی
—	— روسیه	۶۳	روغن کاد داسپزشکی
—	— هند	۶۴	نسخه های درمانی

۶۵	پودر دوور	۷۹	گیاهان بی گل
—	نسخه های درمانی	—	نهانزادان
—	روغن کاد	—	نهانزادان آونددار
۶۶	ژونی پروس اوکسی سدروس	—	پتری دوقیت ها
۶۸	یلان ژن	۸۱	دری یوپتریس فیلیکس - ماس
۶۹	قطران کاد	۸۳	آسپیدیوم سارژینال
—	نسخه های درمانی	—	— آنتل منتیکوم
۷۰	کلوفان	۸۴	فیلی سیل بوتانون
—	کلاسدوس پرمه	—	فیلیک سیمارون
۷۱	تیره افدرا	—	اسید فیلیکوتانیک
—	افدرا	—	اسانس ریزوم فوزرسال
—	افدرا سینیکا	—	اسید فلاواس پیدیک
—	— اکوئی سه تینا	۸۵	آسپیدینول
—	— نبرودنسیس	—	اسید فیلیکسینیک
—	— دیستا کیا	—	— فیلیسیک
۷۳	افدرین	۸۶	— فیلی سینیک
۷۴	— ایندر	—	آلباس پیدین
—	— هیدراته	—	فیل مارون
—	پسودو افدرین	۸۷	تاریخچه درمانی
—	افدرین کلریدرات	۸۹	آسپیدین
۷۵	نسخه های درمانی	—	پولیس تیکوم اسپینولوزوم
—	سولفات افدرین	—	آنیریوم فیلیکس - ماس (سرخس ماده)
۷۸	افدرا ژراردیانا	۹۱	پتهدیديوم آکوئی لینا (سرخس عقابی)
—	— اینترمه دیا	—	کیلانئوس فراگرانس
۷۹	گنه تال ها	۹۲	آکتینوب تریس دیکوتوما
—	گنه توم گنه سون	—	دریناریا کوئرسینفولیا
—	— ادول	—	— فورئونئی
—	— اورنس	—	پولیپودیوم وولگار (بسفاچ)

۱۰۹	پاکو کینداگ	۹۴	پلی بودین
—	تیره دم اسب	—	آدیانتوم کاپیلوس-وهنه ریس (پرسیاوشان)
—	اکوئی سه توم آرونس (دم اسب)	۹۵	—
۱۱۱	تاریخچه	۹۶	کاپیلارین
—	اکوئی ستین	۹۷	آدیانتوم ونوس توم
—	اکوئی سه توژن	—	پداتوم
۱۱۲	دی ستیل سولفون	—	پرسیاوش کانادا
۱۱۴	اکوئی سه توم ماژوس	۹۸	نسخه درمانی
—	سیل واتیکوم	—	آدیانتوم تنه روم
—	هیمنه نال	—	لونولانوم
—	له ویگاتوم	۱۰۰	آسپله نیوم تریکومانس
—	پالوستر	—	روتاموراریا
—	تل ماته یا	۱۰۲	آدیانتوم - نیگ روم
۱۱۵	سموبیت از اکوئی سه توم ها	—	سنه راک افی سیناروم
—	لیکوپودیاسه	۱۰۴	لیگودیوم فلک زیوزوم
—	لیکوپودیوم کلاواتوم (پای گرگ)	—	سیرسیناتوم
—	گرد لیکوپود	—	ژاپونیکوم (زنگی دارو)
—	لیکوپودین	۱۰۵	اوفیوگلو ساسه
۱۱۹	لیکوپودیوم سلاگو	—	اوسمون داسه
۱۲۰	سلازین	—	اوفیوگلو سوم و ولگاتوم (مارزبان)
—	لیکوپودیوم سوروروس	۱۰۷	بوتریکیوم لوناریا
—	پیلی ژانین	—	ترناتوم
—	گل سنگ ها	—	اوسموند رگالیس
۱۲۱	ستراریا ایسلاندیکا	—	سیبوتیوم بارومتز
—	لیکن دیسلاند	—	گلو سه سنس
۱۲۲	ایزو لیکه نین	—	گلو کوم
—	اسید پروتولیکن استریت	—	کاسیسوا
۱۲۳	لیکه نین	—	آسادو

۱۲۳	اسید ستراریک	۱۲۳	اسید اوره لینیک
۱۲۴	پارمه لینا کامچادالیس	—	اریت رول
—	پرلاتا	—	آزولیت سین
—	پرفوراتا	۱۲۸	نه کانورا تنک توریا
—	استیک تا پول سوناسا	—	گزان توریا کانه لاریا
—	کلادونیا پیکسی داتا	—	جلبک ها
—	اورنیا پروناس تری	—	کلروفیسه ها
—	فورفوراسا	۱۲۵	سیانوفیسه ها
—	پارمه لینا پارینه تینا	—	فئوفیسه ها
—	گل سنگ های دریائی	—	رودوفیسه ها
—	رولک سلا تنک توریا	۱۲۹	فوکوس ها
—	فوسی فورمیس	—	فوکوس وزی کولوزوس
—	فیکوپسیس	—	سراتوس
—	سوتناگ نئی	—	پلاتی کارپوس
—	پروئن سیس	۱۳۰	آلگولوز
—	گل سنگ های زمینی	—	گرد بلوط دریائی
—	واریولاریا ده آلباتا	۱۳۲	آلژین
—	اورسینا	—	لامیناریا ها
—	لکانورا تاتاره آ	—	لامیناریا دیژیناتا
—	اسید اوسه لیک	—	فلک زیکولیس
—	روسه لیک	—	کلوس تونی
—	له کانوریک	۱۳۳	لامینارین
—	اریت رین	—	ماکروسیس تیس پیری فده را
—	اورسی	۱۳۴	اسید آلژینیک
—	تورنسل	۱۳۵	کارا گاهن
—	اسید لیتیمیک	—	کوندروس کریس پوس
—	اورسینول	—	ژیگارتینا مامیلوزا
—	اورسین	۱۳۶	فیکواریت رین

۱۳۶	پولی پوروس افی سینالیس	آلسیدیوم هل منتوکورتون
۱۳۷	آگاری بلان	فلوریده ها
۱۳۸	آگارین	آگار آگار
—	اسید آگارسیک	پته روکلادیا کاپیلاشوم
۱۴۴	اسید ریسیتولیک	ژلیدیوم آمانسئی
۱۴۵	الیکسیر دولونگهوی	— ژاپونیکوم
—	پولی پوروس فوسانتاریوس	— پاسیفیکوم
۱۴۶	— ایگنیاریوس	— سوب کوستاتوم
—	آمانین	آگار آگار سیلان
۱۴۷	آمانی تین (آلفا ویتا)	گاریسلا ریا لیکه نوئیدس
—	اسید ایبوتیک	آگار آگار جاوه
۱۳۹	موسیمول	اوسه ما سینوزوم
—	پسیلوسیب	— ده لاتینوم
—	آگاریکاسه	آگار آگار ژاپن
—	پسیلوسی بین	چسب ژاپن
۱۴۸	استروفاریا کوین سیس	ژلیدیوم کورنه ئوم
—	پسیلوسین	— کارتیلازی ئوم
—	کلاوی سپس پورپورا	توکورین
—	ارگو	کانتن
۱۴۹	اسکلروت	ژلوز
—	ارگودوسگل	نسخه های درمانی
۱۵۰	کلاوی سپسین	ژلوزین
۱۵۲	فونزیس ترول	قارچ ها
—	ارگوتی نین	بازید یومیست ها
—	آگوتوکسین	آسکومیست ها
۱۵۳	ارگوتامین	سیفومیست ها
—	ارگوتامینین	میکسومیست ها
—	ارگوبازین	اورودینه ها

۱۶۲	لوور تازه	۱۵۳	ارگوبازین
—	— خشک	—	پوترسین
—	— هوت	—	کاداورین
—	— باس	—	ارگوتیونین
—	زیموسترول	۱۵۴	گوانوزین
۱۶۳	سره وسترول	—	ارگومترین
۱۶۴	نوکلئو آلبومین ها	—	الیمو کلاوین
—	زیمو کازین	—	ارگو کلاوین
۱۶۶	لووزین	—	ارگوفلاوین
۱۶۷	بخش پنجم	۱۵۵	ارگوتامین
—	تاریخچه درمانی گیاهان	—	ارگوزین
—	اوراق پایروس	—	ارگو کریستین
—	سوما	۱۵۶	ارگو کریپتین
۱۶۹	شرح حال بقراط	—	ارگو کورنن
۱۷۰	تشو فراست	—	کانو کلاوین
—	ارسطو	—	گلو تاتین
۱۷۱	کاتون	۱۵۷	سمومیت از ارگودوسگل
—	دیوسکورید	۱۵۸	ناسازگاری
—	جالینوس	—	ارگو دولاوون
۱۷۳	ابوعلی سینا	۱۵۹	ارگو دودیس
۱۷۴	زکریای رازی	—	آپله لودسموس تناکس
—	ابن بیطار	—	نسخه های درمانی
۱۷۶	آلبرت لوگران	۱۶۰	پاتولین
—	ونسان دیویره	۱۶۱	قارچ های مولد پاتولین
—	توماس دو کانتیم پره	—	سا کارومیسس سره ویزی نه
—	پی یر کره سن زی	—	مخمر آبجو
—	ژان روئل	—	سا کارومیسس پاستوریانوس
۱۷۷	پی یر آندره ماتپول	—	الیمپ سوئیدس

فهرست کلی نامهای فارسی و عربی گیاهان

وترکیبات شیمیائی آنها

الف

۱-۶۷۶	آب شاه توت (توت سیاه)	۲-۵۱۲	آاکفار
۱-۶۸۰	— شلغم	۱-۶۷۸	آب آرتیشو
۱-۵۴۰	— غوره	۱-۶۷۳	— آناناس
۲-۳۸۸	— فاشرا	۱-۶۷۸	— اسفناج
۱-۶۸۱	— کاهو	۱-۶۷۴	— انار
— —	— کرفس	— —	— انگور
۱-۶۷۶	— گریپ فروت	۱-۶۷۸	— بولاغ اوتی
— —	— گللابی	۱-۶۷۹	— پیاز
۱-۶۸۱	— گل قاصد	۱-۴۸۶	— پرتقال
۲-۳۱۹	— گومنوله	۱-۶۷۹	— ترب
۱-۶۷۶	— گیلاس	— —	— تره
— —	— گوجه	۱-۶۷۴	— تمشک
۱-۶۸۲	— گوجه فرنگی	۱-۶۷۵	— توت فرنگی
۱-۴۸۸	— لیمو	۱-۶۷۹	— چغندر
۱-۴۸۹	— لیموی تازه	۱-۶۸۰	— خیار
۱-۴۸۸	— لیموترش	۴-۴۹۵	— درخت غان
۱-۶۷۷	— بیتریل	۱-۶۸۰	— رازیانه
۱-۶۷۳	— بیوه هاو سبزی ها	۱-۶۷۵	— زردآلو
۱-۶۷۷	— نارنگی	۲-۵۱۳	— زیره
— —	— هلو	۱-۶۷۵	— سیب
۱-۶۸۲	— هویج	۱-۶۸۰	— سیب زمینی

۱۷۸	شرح حال اوتو برون فلس	گیاهان داروئی کنارجاده وزمین های بایر ۲۰۰
—	— لئونارد فوکس	— — نواحی سردابی
۱۷۹	— کنراد ژسندر	— — داخل آب
۱۸۰	— تورنفورت	— — زمین های خارائی
—	— کارل ون لینه	— رعایت نکات فنی در بهره برداری
—	— دوژوسیو	— زمان برداشت محصول
۱۸۱	— توماس سیدنهام	۲۰۷ لزوم بهره برداری از گیاهان
۱۸۲	— سباستین نیپ	۲۰۹ طریقه جمع آوری و حمل گیاهان
۱۸۶	— توماس کریستی	۲۱۲ خشک کردن گیاهان داروئی
۱۸۹	— بهره برداری از منابع طبیعی	۲۱۴ — — در انبارهای محدود
۱۹۱	— لزوم اطلاعات فنی در بهره برداری	۲۱۵ — — فاقد دیوار
۱۹۵	— بررسی گیاهان منطقه بهره برداری	۲۱۶ دستگاه های قابل انتقال
۱۹۸	— — مناطق اختصاصی	۲۱۷ — — ثابت
۱۹۹	— درختان داروئی	کاهش وزن گیاهان پس از خشک شدن ۲۲۰
—	— گیاهان داروئی جنگلها و اماکن سایه دار	رعایت نکات لازم در پرورش گیاهان
—	— — کنار جریانهای آب	داروئی ۲۲۲
—	— حاشیه مزارع	بازاریابی ۲۲۹
—	— نواحی کوهستانی	پرورش گیاهان داروئی ۲۳۴

ترتیب شرح پرورش گیاهان منطبق با اساسی

علمی آنها به ترتیب الفبائی است

۱-۶۴۴	آدنین	۱-۴۸۱	آب مقطر بهارنارنج
۱-۲۰	آدونیت	۲-۲۰۶	— — لوریه سریز
۱-۲۲	آدونفی توکسین	۲-۸۴	آبرین
۱-۲۱	آدونفی تول	۴-۵۹	آبشن شیراز
۱-۲۰	آدونیدین	۳-۲۹۱	آبنوس هندی
— —	آدونی ورنوزید	۴-۶۴۳	آبی ئیتن
۳-۵۳۹	آذان الثور	۳-۳۶۴	آبی سی نین
۳-۲۸۴	— الفارالنبطی	۳-۵۵۵	آپو آتروپین
۴-۵۲۰	— الفیل	۱-۶۹۲	آپو آنزیم
۴-۲۰۳	— الکبش	۳-۳۷۸	آپوترین
۲-۱۴۲	آرابان	۱-۱۵۰	آپوره ئین
۳-۱۸۸	آرابینو راسنو گالا کتان	۳-۳۶۶	آپوسی نین
۳-۸	آراقیطون	— —	آپوسی نین
۲-۶۴۰	آرالیدین	۱-۱۳۴	آپوسرفین
— —	آرالین	۲-۵۷۸	آپی ئین
— —	آرالیزید	۲-۴۷۸	آپیوز
۴-۱۸۴	آربوتاز	۲-۵۳۲	آپیوزید
۴-۱۷۰	آربوتوزید	۲-۵۳۴	آپیول
— —	آربوتین	— —	آپیول تقطیری
۱-۸۴	آرتابوترین	— —	آپیول سبز
۳-۳۹۸	آرته ریو وینکا	— —	آپیول متبلور
۳-۸۷	آرته میزیاستن	۲-۵۷۹	آتامانتین
۳-۹۰	آرترمیزین	۳-۵۵۵	آتروپامین
۳-۴۴	آرتیشو	۱-۵۸۰	آتروپورول
۱-۲۲۹	آردخردل	۳-۵۵۴	آتروپین
۴-۶۸۸	— گندم	۳-۵۵۶	آتروسین
۲-۴۶۱	آردیزیکه اسید - ب	۱-۱۶	آتی زین ها
۱-۵۲۵	آرژیرسین	۱-۳۸۶	آدانسونین
		۱-۵۸۶	آدی پوستین

۲-۵۹۶	آزارزینونانول	۲-۷۷۵	آرژیل
۴-۳۰۱	آزارون	۱-۶۴۴	آرژینین
— —	آزارین	۳-۱۰	آرک تیویبکین
۴-۲۹۵	آزاری نین	۳-۳۷۴	آرگونیا دین
۴-۱۵	آزولن	۱-۵۸۲	آرسمه پاوین
۵-۱۲۷	آزولیت سین	۱-۲۷۵	آرنوتا
۴-۱۶۳	آزه بوتوزید	۳-۱۸۹	آرنیدول
— —	آزه بوتو کسین	۳-۱۹۹	آرنی دیول
— —	آزه بوژنول	— —	آرنیس ترول
— —	آزه بوژنین	— —	آرنیس ترین
۲-۵۴۴	آزیاتی کوزید	— —	آرنی سین
۱-۳۵	آژاسین	۴-۵۱۸	آروئین
— —	آژا کونین	۴-۷۲۳	آرو - روت
۳-۳۷۷	آژمالیسین	۴-۷۲۴	— بارباد
۳-۳۷۶	آژمالین	— —	— تاهیتی
۲-۳۰۲	آس	۴-۷۲۵	— مالابر
۴-۶۴۸	آس بری	۴-۷۲۴	— (طرز تهیه)
۴-۳۸۸	آساکو	۳-۲۵۴	آروکاز
۱-۶۴۳	آسپاراژین	۴-۵۱۸	آروئیدین
۴-۶۴۳	آسپاراگوز	۴-۵۲۹	آره کائیدین
۱-۶۴۳	آسپارامید	— —	آره کائین
۲-۷۴۱	آسپرولولوزید	— —	آره کولیدین
۵-۸۴	آسپیدوتانیک	— —	آره کولین
۳-۳۷۲	آسپیدوزامین	— —	آربین
۳-۳۷	آسپیدوس پرماتین	۲-۳۷۷	آریستولوکین
۳-۳۷۲	آسپیدوس پرمی سین	۴-۵۲۸	آریستولین
۳-۳۷۱	آسپیدوس پرمین	۴-۳۰۱	آریسین
۵-۸۹	آسپیدین	۲-۶۹۶	— (کلریدرات)
۵-۸۵	آسپیدینول	۲-۶۹۷	

۳-۶۹۳	آکانتاسه	۵-۸۶	آسپیدینول فیلپسین
۱-۱۲	آکراکونی تین	۴-۶۳۵	آسفوده لوزید
۴-۶۲۰	آکروئین	۴-۶۳۷	آسفونوزید
۳-۳۸۳	آکوآمیدین	۴-۲۱۶	آسکاریدول
— —	آکوآسیژین	— —	آسکاریزین
— —	آکوآسیسین	۳-۴۱۷	آسکله پیادین
— —	آکوآیلین	۳-۴۲۳	آسکله پیادوزید
— —	آکوآمین	۳-۲۳	آسکله پیدین
— —	آکوآمیتین	۳-۲۴۳	آسکله پیودازید
۱-۶۹۷	آکوتین	۳-۲۳	آسکله پیون
۴-۵۱۶	آکورین	۵-۱۴۲	آسکومیست ها
۳-۳۶۲	آکوکان ترین	۵-۶۰	آسوکسین
۳-۳۶۴	آکوکانتین	۳-۶۳۲	آسه
۱-۹	آکونی تین	۱-۵۲۸	آسه رین
۱-۱۰	آکونین	۱-۵۹۵	آش انگور
۳-۱۰۷	آکی لئین	۳-۱۷۵	آفتاب گردان
۳-۱۰۸	آکی لئین	— —	آفرو دسین
۵-۱۳۸	آگارا گار	۱-۵۲۵	آفرو دین
۵-۱۳۹	— جاوه	۲-۷۰۰	آفشن
— —	— ژاپن	۴-۵۹	آفلوئیول
۵-۱۳۸	— سیلان	۱-۲۸۳	آفی لیدین
۵-۱۴۳	آگاریسین	۴-۲۲۷	آفی لین
۵-۱۴۵	آگاریسینات بیسموت	۴-۲۲۷	آفی نین
۵-۱۴۳	آگاریک اسید	۳-۲۵۰	آقطی
۴-۵۸۸	آگاو	۲-۶۵۹	آقطی سرخ
— —	آگاووز	۲-۶۶۲	آقوز
۱-۷۱۱	آگزوفتال	۴-۴۶۶	آقوزدار
— —	آگزوفتال سول	۴-۴۵۹	

۱-۱۱۲	آلفا فلاندرن	۲-۸۶	آگلوتی نین
۳-۳۶۱	— گلوکزیداز	۱-۳۹۶	آگورین
۴-۴۲۵	— لوبولیک اسید	۴-۴۷۶	آلاش
— —	— آکانا رد	۱-۴۶	آلاله
— —	— آلکانین	۳-۵۶	آلاتول
۲-۶۲۰	الکل اولکتیلیک	— —	آلاتولاکتون
۵-۱۳۰	آلگولوز	۱-۳۰۱	آلباسپوژین
۱-۴۷۵	آلموکارپین	۵-۸۶	آلباس پیدین
۴-۶۰۹	آلوئس اوگاندا	۳-۳۰۰	آلبان
— —	— باریاد	۲-۲۱۹	آلبالو
— —	— سوکوترن	۵-۱۷۶	آلبرلوگران
— —	— کاپ	۱-۳۵۷	آلبومین
— —	— کوراسائو	۲-۱۵۶	آلبی زئین
— —	— ناتال	۲-۲۵۶	آلپونا
۴-۶۱۰	آلوئین	۴-۶۳۷	آلترین
— —	آلوئه-امودین	۳-۲۴۰	آلنولین
— —	آلوئین ها	۱-۳۶۱	آلته ئیدین
۲-۲۱۹	آلویالو	۱-۶۴۳	آلته ئین
۲-۲۱۲	آلویخارا	۱-۶۵۴	آلدوس ترون
۲-۷۸	آلویه رین	۵-۱۳۴	آلژین
۲-۲۱۴	آلوی خشک	۵-۱۳۴	آلژینات سدیم
۲-۲۱۶	آلوکک	۴-۷۰۷	آلس
۲-۲۱۳	آلوی تازه	۳-۳۹۶	آلستونیدین
۲-۲۱۴	— تخمیر یافته	۳-۳۹۵	آلستونین
۲-۷۳۲	آلیزارین	۳-۳۷۷	آلسرین
۵-۱۴۶	آمادو	۴-۴۲۵	آلفا- بیتراسید
۱-۵۱۵	آمارگوزین	۱-۲۸۹	— پینن
۳-۴۶۸	آماروژانتین	۱-۱۱۲	— دیپانتن

۵۳۵	فهرست کلی نامهای فارسی و عربی گیاهان و...						
۵-۱۷۵	ابن بیطار	۱-۴۹	آمنونول	۱-۱۷	آنتورین	۱-۵۱۲	آمارولاید
۱-۱۲۲	ابوالنوم	۱-۲۷	آمنونین	۱-۵۶۳	آنتوسیانودول ها	— —	آمارولید
۱-۴۴۱	ابوختجر	۱-۲۷۵	آنوتا	۱-۷۰۸	آنتوسیانوزیدها	۴-۵۸۶	آساریلین
۲-۱۵۵	ابوسن	۱-۸۳	آنوناسه	۱-۲۷۶	آنتوسیانین	۵-۱۴۷	آسانی تین
۱-۵۵۳	ابوشام	۲-۴۳۵	آنهلامین	۳-۶۵۵	آنتو کیرین	۵-۱۴۶	آسانین
۵-۱۷۲	ابوعلی سینا	۲-۴۳۶	آنهالونیدین	۳-۱۹۹	آنتوگراتین	۳-۱۸۳	آسپروزین
۴-۴۸۵	ابوفروه	— —	آنهالونین	— —	آنته سن	۳-۲۸۹	آسبلات آمونیوم
۱-۵۲۳	ابوفروه الحصان	۲-۴۳۷	آنهالین	— —	آنته میدین	— —	آسبه لین
۱-۲۵۵	ابوقرن	۱-۱۱۲	آنه تول	— —	آنته سین	۱-۵۴۴	آسپه لوپ تین
۲-۳۶۸	ابوقرنین	— —	آنیزآلدئید	۴-۴۵۰	آنتی آرین	— —	آسپه لوپسین
۵-۲۳	ابهل	۱-۳۹۶	آنیزوتیوبروسین	۵-۱۲۷	آنتی اریتریت	۲-۵۸۳	آسویئیدین
۵-۱۵	ابهل هندی	۲-۵۰۲	آنیسون	۱-۷۱۱	آنتی انفکک تیوویتامین	۱-۵۸۶	آسورفان
۱-۷۱۷	اپسی لان	۱-۷۰۳	آویدین	۱-۶۹۹	آنتی پرنسین	۵-۱۸	آسه لیاروزید
۲-۵۳۲	اپی ژنین	۴-۵۹	آویشم	۱-۷۰۹	آنتی ویتامین P	۲-۵۸۳	آسی خلین
۲-۶۸۹	اپی فوکوز	— —	آویشن	۳-۳۶۸	آندروزین	— —	آسیدین
۱-۷۰۸	اپی کاتشین	۱-۵۹۲	آورنیزین	۲-۵۰۰	آندرون	۲-۱۰۳	آسیرون
۳-۱۳۴	اترپیرترولون	۴-۳۴۷	آووکا	۴-۱۶۳	آندروبه دوتوکسین	۲-۵۸۰	آسی کاردین
۲-۶۰۴	اترسالیسلیک - آمورزیتوتانول	۴-۵۴۵	آووکادو	۲-۱۲۶	آندیرین	۲-۱۶۳	آسیگدالوزید
۱-۳۰۷	اترمیتیلیک امبلی فرون	۲-۴۷	آوه نمین	۳-۲۲۰	آندیو	— —	آسیگدالین
۲-۵۴۹	اترفرولیک - آزارزیتوتانول	۱-۶۸۴	آوه نین	۱-۶۹۲	آنزیم	— —	آسیگدالیناز
۲-۵۸۸	اترهای لینالیتیک	۳-۲۳	آویتامینوز	۲-۶۱۰	آنزلیک	— —	آسیگدونیتریل - گلوکزید
۵-۶۰	اتیلن سوکسینیک اسید	— —	آیاپانول	۲-۱۲۶	آنزولین	۱-۶۲۹	آسیلاز
۴-۶۸	اتیوفس	۱-۴۳۵	آیاپانین	۱-۵۵۰	آن سنس	۲-۶۲۱	آسیل کاربینول
۴-۲۶۷	اثمان	۱-۴۳۸	ابرة الراهب	۲-۵۹۲	آنغوزه	۱-۶۹۵	آسی نیکوتین
۲-۲۱۲	اجاص	۴-۴۲۰	ابرة العجوز	۳-۵۳۴	آنکوزا اسید	۴-۲۲۶	آنا بازین
۲-۱۳۹	اجوان العرب	۳-۸۲	ابریشم گیاهی	— —	آنکوزین	۱-۲۷۵	آناتو
۳-۳۱	احریض	— —	ابستنی ٹین	۲-۵۹۲	آنکوزا کما	۲-۱۲	آنا ژیرین
			ابستنین	۱-۴۶۰	آنکوستورین	۴-۶۷۷	آناناس
						۱-۵۹۱	آنترانول

۵۳۷	فهرست کلی نامهای فارسی و عربی گیاهان و...
۳-۸۳	اسانس افسنطین
۳-۴۹	— اکتیویس
۲-۵۰۴	— انیس
۱-۱۱۲	— انیسون
۱-۱۱۱	— انیس ستاره‌ای
۴-۵۶	— اوریکان
۲-۳۱۰	— اوکالپتوس
۳-۱۵۴	— بابونه آلمانی
۲-۲۳۷	— بادام تلخ
۱-۱۱۱	— بادیان
۲-۶۰۰	— پارچه
۴-۴۷	— بازلیک
۱-۴۹۷	— برگاموت
۴-۴۹۲	— بولو
۳-۱۱۱	— بوسادران
۴-۹۳	— پاچولی
۴-۷۴۱	— پالما - روزا
۱-۴۸۴	— پتی‌گرن
۱-۴۸۶	— پرتقال
۱-۴۹۵	— پوست لیمو
۴-۱۵	— پونه
۴-۱۹	— پونه امریکائی
۳-۱۵۰	— تانه‌زی
۵-۴۶	— تراننتین
۳-۱۰۱	— ترخون
۴-۳۰	— تم
۵-۳۹	— تویا
۲-۵۱۲	— جینجرگراس
۴-۳۵۰	— چوب‌روز
۵-۱۲۷	اریت‌ریتل
۵-۱۲۶	اریت‌رین
۳-۴۶۵	اریتورین
— —	اریتوزید
۱-۲۰۸	اری‌زی‌سین
۴-۵۱۲	اری‌سین
۴-۱۸۰	اریسینول
۴-۱۶۱	اریکاسه
۴-۱۸۴	اریکودی‌نین
۳-۵۴۵	اریکولین
— —	اری‌یودونول
۳-۵۴۴	اری‌یودیک‌تیول
۴-۷۴۳	ازخیر
۱-۶۳۴	ازرامین
— —	ازریدین
— —	ازرین
۲-۲۶۰	ازگیل
۲-۲۹۷	ازگیل ژاپنی
۲-۲۶۲	— (کنسرو)
۳-۲۹۰	اژی‌سین
۴-۲۹۲	اسارون
— —	اسانس آزاروم
۲-۵۱۶	— آژوان
۴-۲۵	— آسپیک
۲-۶۱۲	— آنزلیک
۳-۱۷۳	— اری‌ژرون
۴-۲۷	— اسطوخودوس

۵۳۶	گیاهان دارویی
۳-۲۸۱	ارگونیونین
۱-۴۰	ارگوتی‌نین
۳-۵۴۰	ارگودودیس
۳-۱۷۶	ارگودوسگل
۱-۳۳	ارگودولاوون
۱-۲۰	ارگوزین
۴-۵۲۴	ارگوزی‌نین
۴-۷۳۸	ارگوسترول
۲-۵۴۹	ارگوفلاوین
۳-۵۴۱	ارگوکالسی‌فرویل
۴-۱۹۶	ارگو کریپ‌تین
۳-۳۵۲	ارگو کریپ‌تینین
۵-۲۶	ارگو کریستین
۲-۲۴۶	ارگو کریس‌تینین
۳-۲۹۲	ارگو کورنن
۳-۱۲۲	ارگو کورنی‌نین
۳-۳۰۷	ارگومترین
۲-۱۳۹	ارگونوون
۳-۳۰	ارموزی‌نین
۴-۷۱۵	آرونین
۵-۱۷۰	ارویا
۳-۳۰۷	اره‌ر
۲-۶۹	اریت‌روسانتورین
۵-۱۴۹	اریت‌روفلامین
۵-۱۵۳	اریت‌روفلیتین
۵-۱۵۵	اریت‌روگلو‌سین
۵-۱۵۴	اریت‌رول
۵-۱۵۲	اریت‌ریت
اختصاصات فلاوون	
اخیلیا	
اخیون	
ادستین	
ادونس استفالس	
ادونیس ربیعی	
اذان القسیس	
اذخر	
اذن‌الارنب	
— الحمار	
اذینه	
اراک	
اریز	
اریق‌جبل	
اریه‌دار	
اریبان	
ارجان	
ارجوان	
ارجیقن	
ارز	
ارسطو	
ارقان	
اریس	
ارگو	
ارگوبازینین	
ارگوتامین	
ارگوتامی‌نین	
ارگوتوکسین	

۱-۲۲۷	اسانس خردل سیاه	۱-۲۲۷	اسانس کانان‌گا	۱-۸۷
—	دارچین	۴-۳۳۰	— کنوپود	۴-۲۱۵
—	رازیقی	۳-۳۴۴	— گشنیز	۲-۵۸۸
—	رازیانه	۲-۵۵۵	— گل‌سرخ	۲-۲۸۲
—	رو	۱-۴۶۶	— لاواند	۴-۲۲
—	روبارن	۴-۷۳	— لیمو	۱-۴۸۹
—	ریحان	۴-۴۸	— لیموترش	—
—	ریزوم فوژرسال	۵-۸۴	— مانت	۴-۸
—	زدوئر	۴-۵۵۸	— مانت‌پوآوره	۴-۹
—	زنبق	۴-۵۷۲	— مرزه	۴-۴۴
—	زوفا	۴-۸۵	— ملیس	۴-۷۸
—	زیره	۲-۵۱۱	— مورد	۲-۳۰۴
—	زیره سبز	۲-۵۲۰	— موسکاد	۴-۳۱۵
—	ژرانیوم روزا	۱-۴۳۳	— موناردا	۴-۳۷
—	ساین	۵-۲۵	— میر	۱-۵۵۵
—	سرپوله	۴-۴۰	— میخک	۲-۳۲۲
—	سله‌ری	۲-۴۸۱	— نرولی	۱-۴۸۳
—	سیترونل	۱-۴۳۳	— نیااولی	۲-۳۱۸
—	سیترونل لا	۴-۷۴۱	— والرین	۲-۷۵۷
—	سیر	۴-۶۱۹	— وتی‌ور	۴-۷۴۳
—	شاه‌پسند اسپانیا	۳-۷۰۸	— وینترگرین	۴-۱۷۳
—	شوید	۲-۵۲۹	— یاس بنفش	۳-۳۴۹
—	شوید هند	—	— یاسمن سفید	۳-۳۴۳
—	شیزو	۴-۱۱۴	— ییل	۲-۶۶۰
—	صندل	۴-۲۸۱	— اسبانج	۴-۲۲۲
—	فلی‌بین	۳-۱۷۳	— اسبروله‌العطریه	۲-۷۳۹
—	کاژه‌پوت	۲-۳۱۶	— اسیجلیه	۳-۴۳۷
—	کاسیا	۴-۳۳۴	— اسبیدار	۴-۵۰۱

۱-۶۱۳	اسپارتئین	۳-۳۵۹	استروفانتوزید
۱-۶۱۵	اسپارتئین (سولفات)	۳-۳۶۱	استروفان‌تیدین
۲-۳۵	اسپرس	—	—
۴-۱۰۹	اسپس آنتی‌اسپاسمودیک	۳-۳۵۹	استروفانتین
۳-۱۶۴	— پکتورال	۳-۴۴۲	استروکسین
۱-۴۴۸	اسپند	—	استریکنین
۴-۵۰۶	اسپی‌رئین	۳-۴۴۳	— (اسلاح)
۳-۴۳۷	اسپی‌ژلین	۲-۲۵۱	استیروم‌گلوکز
۳-۲۵۰	اسپیلان‌تن	۲-۴۷۳	استورزینول
—	اسپیلان‌تول	۲-۵۶۷	استول
۲-۳۹۳	اسپیناس‌ترول - آلفا	۱-۱۳۷	استورفین
۲-۲۸۳	استقارپتن	۳-۲۴	استه‌ویوزید
۱-۴۹۶	استات‌لینالیل	۳-۶۰۰	استیپ‌تیسات
۱-۴۷۹	استا‌کیدرین	۳-۳۱۵	استیراسن
۴-۱۲۶	استا‌کیوز	۲-۴۷۲	استیراسین
۱-۳۳	استافیزا‌گروئین	۳-۳۱۰	استیرا‌کاسه
۱-۳۱	استافیزا‌گرین	۲-۴۷۲	استیرا‌کس‌لیکید
۳-۳۴۴	استال‌متیلن	۳-۳۱۵	استیرول
۳-۴۱۶	استیرق	۲-۴۷۳	استیرولن
۳-۳۱۳	استخراج بنژون	۱-۶۳۳	استیگماستین
۲-۵۵۶	استرا‌گول	۳-۱۸۹	استیگماسترول
۱-۳۸۶	استر‌کولیا‌سه	۴-۱۶۳	استیل‌آندرومه‌دول
۳-۳۶۲	استروبا‌ئین	۴-۴۴	— تانن
۲-۵۶۷	استروتول	۳-۹۰	— کولین
۱-۷۱۴	استروژیل	۱-۱۵۸	استیلوفورین
۳-۴۱۱	استروفانتویاز	۳-۵۴	اسدالارض
۳-۳۶۱	استروفانتوتری‌یوز	۲-۵۵۶	اسدرا‌گول
—	استروفانتوتریوزید		

اسطر اطقوس	۳-۷۱	اسکولوزید	۱-۵۲۵
اسطوخودوس	۴-۲۶	اسکولہ تین	۱-۵۲۶
اسفانس	۴-۵۹	اسکولین	۲-۵۲۵
اسفرائین	۳-۲۵۶	اسکیم مٹین	۲-۶۰۰
اسفرزہ	۴-۱۹۴	اسکیمبول	۳-۲۴۰
اسفروفیزین	۲-۲۶	اسمیلانین	۴-۶۵۸
اسفناج	۴-۲۲۲	اسید آتراک تیلیک	۳-۵۳
اسفناخ	— —	— آدی پیک	۲-۳۵۸
اسفند	۱-۴۴۸	— آرایک	۲-۱۴۰
اسفیدار	۴-۵۱۱	— آراشیدونیک	۱-۷۲۱
اسفوردیون	۴-۱۳۲	— آرتانتیک	۴-۳۱۰
اسکارزپ	۳-۳۷۷	— آریستولو کیک	۴-۲۹۸
اسکالوئید	۳-۳۷۸	— آریستیدینیک	۴-۳۰۱
اسکامونہ افی سینال	۳-۴۹۵	— آریستینیک	— —
اسکامونین	۳-۴۹۶	— اسپرتانیک	۲-۷۴۱
اسکلروت	۵-۱۴۹	— اسپیدونائیک	۱-۵۶۳
اسکلہ رتیرین	۵-۱۵۲	— آکونی ٹیک	۱-۱۳
اسکم تلی	۱-۶۰۷	— آکی لٹیک	۳-۱۰۷
اسکوپارین	۱-۶۱۵	— آگارسیک	۵-۱۴۳
اسکوپولامین	۳-۵۷۴	— آلزینیک	۵-۱۳۴
اسکوپولامین راسمیک	۳-۵۵۶	— آلومالٹیک	۱-۱۶۸
اسکوپولہ تین	۳-۴۳۴	— آنا کارڈیک	۱-۵۷۵
اسکوپولین	۳-۵۶۱	— آنتھمیک	۳-۱۱۹
اسکوتل لارٹین	۴-۱۴۹	— آنزلیک	۲-۶۱۱
اسکوتل لارین	— —	— آنیزیک	۳-۴۲
اسکوردی ٹین	۴-۱۳۲	— آسبلیک	۳-۲۸۹
اسکوزان	۱-۵۲۵	— آسگدالیک	۲-۲۰۶
اسکوزیل	— —	— اروسیک	۱-۱۸۳

اسید اری یودیک تیونیک	۳-۵۴۵	اسید اوونیک	۱-۵۸۰
— اسکله پیٹیک	۳-۴۱۷	— ایوتیک	۵-۱۴۷
— اسکولیتانیک	۱-۵۲۵	— ایپکا کوانیک	۲-۷۱۰
— افراسٹیک	۳-۶۷۳	— ایزانیک	۴-۲۸۹
— اکسی کلیدونیک	۱-۱۱۲	— ایزو-کلروژنیک	۲-۶۳۱
— اکسی میریستیک	۲-۶۱۲	— ایزوہپتونیک	۴-۱۹
— اکوئی سٹیک	۳-۱۰۷	— ایللورینیک	۲-۱۳۳
— آگزانٹیک	۱-۵۷۳	— بافیک	۲-۹۵
— الاژیک	۲-۱۸۳	— بتا، متا کوپائی ویک	۲-۱۳۳
— الاتیک	۱-۵۱۳	— پالمیتو اولٹیک	۴-۷۱۸
— اسولیک	۱-۶۰۷	— بنزوئیک	۳-۳۱۵
— امینوبوتیریک	۲-۴۱۶	— بورساسیک	۱-۱۷۸
— او-اورسہ لینیک	۵-۱۲۷	— بوزولیک بتا	۱-۵۵۲
— اویانیک	۱-۱۸	— بولہ تیک	۱-۱۶۸
— اورالنیک	۱-۶۵۱	— بہ ہنیک	۲-۱۶۰
— اورانتیاماریک	۱-۴۸۵	— پاپاوریک	۱-۱۴۶
— اورتو کسی کوماریک	۴-۵۴۶	— پاراسورینیک	۲-۲۸۶
— اورسلیک	۵-۱۲۵	— پارا کوماریک	۲-۲۰۳
— اورسولیک	۴-۱۹۱	— پاری ٹنیک	۴-۲۳۸
— اورسہ لینیک	۵-۱۲۷	— پالمیتو- اولٹیک	۱-۶۳۲
— اوژنیک	۲-۳۲۳	— پالمیتولٹیک	۲-۳۷۲
— اوفورینیک	۴-۳۷۴	— پانتوتہ نیک	۱-۶۹۷
— اوفہ لیک	۳-۴۷۲	— پانگامیک	۲-۲۳۱
— اوکتانویک	۲-۶۰۷	— پتروسہ لینیک	۲-۵۳۵
— اوکالیپ ٹیک	۲-۳۱۰	— پرویلینیک	۲-۷۵۷
— اوگزامونیک	۱-۶۴۵	— پروتو کاتشیک	۱-۵۳۸
— اولغانولیک	۳-۱۹۰	— پروتولیکن استریک	۵-۱۲۲
— اولٹیک	۳-۳۲۸		

۱-۵۶۳	اسید پلی فنلیک	۴-۳۵۷	اسید دی هیدرو کسی استاریک
۱-۲۸۵	پلی گالیک	۴-۲۳۸	رئیک
۵-۱۳۴	پلی مانورونیک	۱-۱۴۷	رآدیک
۱-۷۰	پودوفیلیک	۱-۷۱۲	رتینوئیک
۲-۳۴۵	پونیکوتانیک	۳-۲۰۳	روپوس تیک
۳-۱۳۴	پیزتروتو کسینک	۲-۷۳۱	رویدریتیک
۲-۸۹	پیس سیدیک	—	روبیانیک
۱-۵۶۳	پینی تانیک	۳-۳۰۹	روی نیک
۳-۵۸۸	تابا کوتانیک	۵-۱۲۵	روسلینک
۲-۶۰۷	تاپسیک	۵-۱۴۴	ریسنولئیک
۳-۱۵۰	تاناستوتانیک	۵-۲۱	ریمینک
۳-۱۴۹	تانه زیک	۱-۶۰۲	زی زیفوتانیک
۱-۵۶۲	تانیک	—	زی زیفیک
۳-۲۸۱	تره سانتالیک	۱-۴۷۳	ژابوریک
۴-۱۸۲	تری اوله فینیک	۳-۴۸۸	ژالاپیک
۲-۴۲۶	تل فه ریک	۳-۴۶۰	ژانسی زیک
۳-۴۹۰	تورپتیک	۳-۴۳۳	ژلسه بیگ
۲-۱۸۳	تورمانتیوتانیک	۵-۵	ژنکولیک
۱-۵۶۶	توکسیکودندرک	۳-۴۲۵	ژمنه میک
۵-۴۰	تویک	۱-۶۰۷	سٹانوتیک
۴-۳۸۵	تیگ لیک	۱-۲۷۱	سالیسیلیک
۴-۳۰	تیمیک	۴-۲۸۲	سالتال بیک
۱-۴۲	داماس منیک	۴-۲۸۱	سالتالیک
۴-۷۳۰	دوریک	۴-۳۶۱	سباسیک
۳-۶۰۷	دولکامارتیک	۵-۱۲۳	ستراریک
۳-۶۴۴	دیژیتالیک	۴-۷۱۱	سربرونیک
—	دیژیتالیک	۴-۴۲۴	سرونیک
۲-۳۴۷	دی گالیک	۲-۶۸۷	سرولیک

۲-۲۸۶	اسید سوربی تانیک	۲-۷۴۵	اسید کائین کا
۲-۲۸۸	سوربیک	۲-۶۰۷	کاپ روئیک
۵-۶۰	سوکسینوآبی تیک	۲-۷۲۲	کاپریک
—	سوکسینوسیل ویک	۲-۶۰۷	کاپ ریلیک
—	سوکسینیک	۴-۷۳۹	کارپونیک
۵-۵۹	سوکوکسی آبی تیک	۳-۳۳۲	کارتامیک
۳-۶۱۴	سولانئیک	۴-۵۳۹	کارنوبیک
۳-۱۷۶	سولانئیک	۲-۷۲۳	کارنولیک
۲-۶۰۲	سومبولیک	۲-۳۲۳	کاریوفیل لیک
۲-۵۶۸	سه لینیک	۲-۱۴۹	کاته شوئیک
۱-۷۰۵	سه ویتامیک	—	کاته شینیک
۱-۴۰۹	سیانیدریک	۴-۲۳۸	کاسیک
۳-۱۰۷	سیتریک	۲-۷۴۵	کاشوتانیک
۳-۳۴۸	سیرنژیک	۱-۵۴۸	کافوتانیک
۳-۳۱۶	سینامیک	۲-۷۲۶	کافئیک
۱-۲۷۹	شول سوگریک	۱-۵۶۳	کافه تانیک
۱-۵۹۲	فرانگولیک	۳-۲۸	کالسی تراپیک
۲-۵۹۵	فرولیک	۴-۳۴۴	کامفوریک
۵-۸۴	فلاواس پیدیک	۲-۳۴۰	کبولیک
۱-۷۰۲	فولیک	۱-۶۴۵	کتومالونیک
۱-۱۶۸	فوماریک	۴-۳۸۴	کروتونیک
۴-۲۰۹	فیتولا کسینک	۳-۱۳۵	کریزانتهم مونو کربو کسلیک
۵-۸۴	فیلیسیک	—	کریزانتهمیک
۵-۸۶	فیلی سینیک	۲-۱۰۲	کریزوفانیک
۵-۸۵	فیلیکسیک	۲-۷۲۷	کلروژنیک
—	فیلیکسیک طبیعی	۱-۱۵۸	کلیدونیک
۵-۸۴	فیلیکوتانیک	۴-۴۷۹	کوئرسی تانیک
۲-۱۶۳	فنیل گلیکولیک	۲-۱۹۱	کوئی لایک

۴-۳۰۷	اسید گلیسیریزینیک	۱-۶۴۹	اسید میرونییک
۲-۱۳۳	— گلیکورونیک	۱-۶۴۹	— میریستیک
۱-۴۱۸	— گوبیک	۲-۱۴۰	— میموتانیک
۴-۵۳۶	— لاپاتیک	۴-۲۴۷	— نئوکلروژنیک
۱-۶۲۲	— لاپاتیک	۳-۶۹۰	— نه پتالیک
۳-۳۶۰	— لاریک سیک	۵-۵۱	— نیکوتانیک
۵-۱۱	— لاکتاریک	۴-۴۲۴	— نیکوتینیک
۲-۶۸۷	— لاکتوسیک	۳-۲۲۴	— والریک نرمال
۲-۱۸۳	— له کانوریک	۵-۱۲۵	— والرینیک
۲-۶۸۸	— لینولیک	۱-۴۱۳	— وانیلیک
۱-۳۲۹	— لینولیک	۱-۷۲۱	— وتیونیک
۱-۶۶۳	— لینولیک	۱-۴۱۳	— وراتریک
۱-۵۶۳	— لینوسریک	۱-۶۲۷	— ورنولیک
۱-۳۱۶	— لوتیک	۲-۱۹۶	— وینیک
۱-۴۴۶	— لوریک	۴-۳۱۹	— هسپریک
—	— ماته تانیک	۱-۵۴۶	— هگزا کوزانیک
—	— ماستیسیک	۱-۵۷۰	— هلیان تانیک
—	— ماستیکولیک	—	— هموآنیزیک
۳-۲۰۳	— ماستیکونیک	—	— هوسوتانیک
۳-۷۰۲	— مالیک	—	— ههدریک
۲-۲۸۰	— ماندلیک	۲-۲۸۸	— هیپوریک
۲-۹۲	— متیل کروتونیک	۲-۲۰۶	— هیدروسو کسینیک
۳-۳۴۸	— مزوگسالیک	۲-۶۰۲	— هیدروسیانیک
۱-۵۳۸	— مکونی نیک	۱-۶۴۵	— هیدنو کارپیک
۲-۶۴۳	— ملیسیک	۱-۱۲۷	— عیدنو کارپیل استیک
۱-۶۵۱	— ملی لوتیک	۴-۲۵۶	— اسین
۱-۶۴۹	— موسی تانیک	۱-۶۱۹	— اشدالودار

۴-۶۳۳	اشراس	۱-۲۲۶	اسید میرونییک
۴-۷۴۶	اشک ایوب	۴-۳۱۹	— میریستیک
۱-۵۹۸	اشنگور	۱-۵۶۳	— میموتانیک
۵-۱۳۶	اشنه بحریه	۲-۶۳۱	— نئوکلروژنیک
۳-۴۰۳	اشوژین	۴-۱۰۸	— نه پتالیک
۳-۶۳۹	اصبع العذراء	۳-۵۸۸	— نیکوتانیک
۳-۳۱۷	اصطرك	۱-۶۳۸	— نیکوتینیک
۱-۲۴۹	اصف	۲-۷۵۸	— والریک نرمال
۳-۱۲۷	اصل الطرخون الجبلی	۲-۷۵۸	— والرینیک
۴-۶۶۶	اصل الکرامه السوداء	۴-۵۴۵	— وانیلیک
۵-۹۲	اخراص الکلب	۴-۷۴۳	— وتیونیک
۴-۲۴۰	اطراوندی	۴-۵۹۸	— وراتریک
۳-۴۶۹	اطریفل	۳-۷	— ورنولیک
۳-۳۴۶	اغروان	۱-۵۳۸	— وینیک
۳-۱۱۷	اغیراطن	۱-۴۸۵	— هسپریک
۳-۵۰۶	اقتیمون	۱-۶۲۷	— هگزا کوزانیک
۵-۷۳	اقدین	۳-۱۷۶	— هلیان تانیک
۵-۷۴	— انیدر	۲-۵۵۶	— هموآنیزیک
—	— هیدراته	۴-۴۲۴	— هوسوتانیک
۵-۷۶	— اولثات	۲-۶۳۱	— ههدریک
—	— سولفات	۳-۳۱۵	— هیپوریک
۵-۷۴	— هیدروکلراید	۲-۲۸۸	— هیدروسو کسینیک
۳-۸۰	افسنتين	۴-۲۸۶	— هیدروسیانیک
۳-۸۸	— بحری	۱-۲۷۹	— هیدنو کارپیک
۳-۱۸۴	— کانادا	—	— عیدنو کارپیل استیک
۲-۶۶۷	افلوس	۱-۵۲۵	— اسین
۱-۷۱۷	افینال	۲-۲۲۳	— اشدالودار
۲-۶۶	اقاقیا (برگ)	۳-۵۴	— اشخیص

۲-۳۹۹	الاترین آلفا	۲-۶۶	اتاقیا (پوست)
۲-۳۹۷	الاتریوم	۲-۶۵	- (دانه)
۱-۵۴۹	الاش	- -	- (گل)
۳-۶۵۸	الاطینی	۱-۵۸	اقتی
۱-۵۱۲	الاتنین	۳-۱۴۳	اقحوان
۴-۱۳۲	الثوم البری	۳-۱۸۸	- اصفر
۱-۵۹۸	الجاره	۱-۸	اقویطون
۴-۱۸۶	الجناء الاحمر	۴-۴۶۶	اقویزه
۳-۳۵۳	الحنا	۵-۱۶۰	اکسی پانسین
۳-۱۰۱	الحوذان	۱-۵۸۶	اکسی پونسیت
۱-۴۱۶	الخشب الاحمر	۱-۳۱۹	اکسی په نیسیلیوپسین
۴-۵۱۶	الدئید آزاریلیک	۱-۵۶۲	- کوئرستین
۲-۱۴۷	- آنیزیک	۴-۴۶۱	- فافتو کینون
۴-۶۲۰	- آلیلیک	۴-۵۱۴	اکیر ترکی
۴-۳۳۰	- سیناسیک	۱-۶۳۶	اکسید ازربن
۲-۵۲۰	- کومینیک	۴-۷۱	اکلیل الجبل
۴-۵۴۴	- وانیلیک	۱-۶۱۹	اکلیل الملك
۳-۲۹	الدردریه	۵-۱۱۱	اکوئی ستورنن
۱-۴۶۴	الدرین	- -	اکوئی ستین
- -	الدهماء	۳-۴۰۳	اکوژین
۳-۳۹۴	الستونیه	۳-۳۹۵	اکیتامین
۴-۳۸۶	السنانیر	۳-۴۹	اکینوسین
۱-۶۰۵	الشبه	۱-۴۱۸	اگکونین
۲-۲۶۳	الشوکه الحاده	۲-۶۴۵	ال
۳-۳۱۵	- المبرکه	۲-۶۰۶	الابدان
۴-۶۰۵	الصبر	۲-۳۹۸	الاتراز
۴-۵۸۸	الصبر الامریکی	۲-۳۹۸	الاترید
۴-۲۸	العبس	- -	الاترین

۲-۳۴۴	اللفان	۴-۳۰۹	العرطنث
۱-۳۹۱	اللوز الهندی	۱-۳۵۲	العضرس
۱-۶۱۹	النفل	۱-۳۴	العلائق
۳-۸۴	اللیب تیسین	۱-۳۸۴	العماره
۱-۶۵۷	ال لیبتون	۱-۳۵۲	الغاسول
۴-۶۰۵	المقر	۱-۶۷	الفول المصری
۴-۹۸	المنتنه	۱-۱۱۵	القرفه البیضاء
۴-۴۵۶	المیس	۴-۱۱۸	القسوس
۴-۲۹۲	النار دین البری	۲-۳۵۳	القطب
۱-۱۸۲	النضار	۵-۶۲	القطران
۲-۳۶۹	الوته روزید	۲-۶۸۹	الکالوئیدهای پوست گنه گنه
۲-۱۰۲	اسودین (allo)	۳-۷۵	- پیرولیزی دینیک
۴-۴۷۶	الوش	۲-۴۸۴	الکرفس البری
۲-۲۱۹	الی کک	۴-۶۶۶	الکرم البری
۱-۱۳۱	الیکسیر پاره گوریک	۲-۴۱۰	الکلاهی خیار
۱-۴۴۷	- دان تیفریس	۱-۱۸۲	- گاروس
۱-۱۸۱	- گاروس	۲-۳۲۵	- ملیس کمپوزه
۱-۲۲۷	الیل سنه ول	۱-۴۳۳	الکل آمیلیک
۵-۱۵۴	الیمو کلاوین	۱-۱۱۴	- بنزیلیک
۳-۱۰۶	ام الف ورقه	۴-۹۲	- پاچولی
۳-۱۸۳	امبروسیا	۲-۷۲۴	- فورفوریلیک
۲-۵۶۵	امپراتورین	۴-۳۴۲	- کامفولیک
۴-۶۴۰	اسپریالین	۲-۵۲۰	- کومینیک
۲-۷۱۲	استامین	۴-۶۴۵	- کونی فریل
۲-۷۱۱	امتین	۴-۵۴۴	- گلو کووانیلیک
- -	- دی هیدرو کراید	۴-۱۰	- مانتولیک
- -	- هیدرو کراید	۱-۴۸۳	الکلهای ترپنیک
		۳-۲۲۳	اللبین

۴-۷۴۶	اندی هومین	۲-۴	امدریان
۵-۱۰۹	اندیکان	۱-۱۸۵	اسوخ
۲-۱۱	اندیگوتین	۲-۴	ام کلب
۴-۳۸۶	- دی سولفات سدیم	۲-۵	املج
۱-۳۰۷	اندیگورویین	۲-۴	ام وجع کبد
۱-۵۹۲	اندیگوی سفید	- -	امودین
۴-۵۸۵	انفلاتین	۳-۲۶۸	آترانیلات متیل
۳-۸۳	انگور رسیده	۱-۵۳۸	انابستین
۲-۳۴۹	- (پوست ثانوی)	۲-۶۵۴	انار
- -	- (برگ)	- -	- (آبانار)
- -	- قرمز (برگ)	۲-۲۶۶	- (دانه)
۳-۶۹۰	- کولی	۲-۲۸۴	انار شیطان
۴-۲۴۹	- فرنگی	۲-۶۵۱	انارف
۲-۱۱	انواع استروفاتین	۳-۳۶۰	اناغورس
۱-۵۲۵	- بنژون	۳-۳۱۴	انالاکروم
۲-۵۰۱	- ژالپ	۳-۴۸۶	انانتوتوکسین
۱-۷۲	انواع دریائی جلبک	۵-۱۲۵	انبرباریس
۲-۲۵۰	- زمینی جلبکها	- -	انجاص
۴-۲۴۹	- اوونی مین	۱-۵۳۸	انجبار
۲-۵۹۲	انوپروخیس	۲-۳۵	انجدان
۲-۶۱۴	انورتین	۵-۱۶۵	- روسی
۳-۶۹۳	انوگزولون	۱-۶۵۱	انجره
۲-۴۳۹	انیدروژیتالین	۳-۶۴۲	انجیر هند
۱-۳۷۳	انیدرید کومارینیک	۱-۶۲۲	- هندی
۱-۱۸۵	انیسون بری	۲-۵۱۶	اندوکسیل
۱-۴۸۳	انیس (آب اشباع شده)	۱-۱۱۳	اندول
۲-۴	- سبز	۱-۱۱۱	اندی رویین
- -	- ستاره‌ای	- -	اندی ره‌تین

۱-۵۳۶	اورسینول	۵-۱۲۶	اوئیدیوم
۳-۳۶۲	اورگانوژل	۲-۱۱۶	اوابائین
- -	اورگانوسول	- -	اوابائی ژنین
۳-۳۶۴	اورلین	۱-۲۷۴	اوابه
- -	اورویوزید	۲-۳۱	اوابه‌او
۱-۵۸۰	اوروبول	۲-۳۲	اواونی بیت
۱-۵۱۱	اورودینه‌ها	۵-۱۴۲	اوباکونون
۳-۲۴	اورپاوم	۱-۱۵۳	اوپاتوروم
۳-۲۱	اورپگان	۲-۶۳۳	اوپاتورین
۳-۲۴	اوزارین	۳-۴۲۶	اوپارین
۱-۱۴۲	اوزی ریتین	۱-۴۶۴	اوپیان
۱-۱۲۶	اوزنول	۲-۳۲۳	اوپیانیل
۱-۱۴۲	اوستون	۲-۵۵۱	اوپیانین
۳-۳۶	اوستروتین	۲-۵۶۷	اوتهراسین
۴-۴۵۲	اوسی‌سن	۴-۴۸	اوجا
۲-۳۲۸	اوسین	۳-۵۶۱	اوجن
۴-۴۵۶	اوشک	۲-۶۰۲	اوجه
۱-۶۲۹	اوفرپورزن	۴-۳۷۴	اورئاز
۱-۴۹۶	اوفیقوون	- -	اورانتی‌ئین
۱-۴۸۶	اوکالیپتول	۱-۱۶۳	اورانژاد
۱-۴۸۵	اوکالیپتوس	۲-۳۱۳	اورانتیاسارین
۴-۱۳۱	- (شاخه‌های جوان)	۲-۳۰۶	اورتوزیفوزید
۴-۴۱۱	- (درختان سن)	۲-۶۰۳	اورتی‌سین
۲-۲۵۱	اوکتالوپین	۲-۳۰۷	اورسول
۴-۱۹۱	اوکتانول نرمال	۲-۶۰	اورسون
۵-۱۲۶	اوسورالن	۲-۶۲۰	اورسون
۴-۱۷۰	اوسیا کانتین	۲-۴۳	اورسی
		۱-۷۶	اورسین

۲-۳۶۵	اناکراسه	۲-۵۶۴	اوکسی پوسه دانین
۴-۵۸۴	اون ژرین	۱-۶۱۳	- تیراسین
۳-۱۱۲	اونگان پوپولثوم	۲-۶۰	- لوپانین
۱-۶۰۱	اون ناف دار	۲-۱۰۰	- متیل آنتراکینون
۳-۵۴۱	اونوما	۳-۸۹	- نورین
۲-۱۶	اونون	۳-۲۴	اوکسیم
-	اونونول	۲-۶۴۸	اوکوبین
۲-۱۷	اونونین	۱-۱۳۹	اوکودین
۴-۱۸۷	اونه دوزید	۳-۳۲۹	اولثات سدیم
۴-۱۷۰	اواسول	۳-۳۲۴	اولثاس ترانول
۴-۵۶۵	اوالبوین	۳-۳۴۲	اولثاس ترول
۱-۵۰۰	اوودیابین	۳-۳۸۶	اولثاندین
۱-۵۸۰	اوونیسترو	۳-۱۹۰	اولثانول
-	اونی بین	۲-۲۸۳	اولثوپتین
۳-۶۹۵	اویشک	۱-۱۲۵	اولثین
۲-۳۴۰	اهلیج کابلی	۲-۱۲	- اولکسین
۳-۳۶۹	ایوگائین	۱-۵۵۲	اولیانول
۲-۷۰۸	اییکای افی سینال	۲-۶۹۳	اولتراکینین
-	- برزیل	۳-۳۲۴	اولوروپوزید
-	- ریو	-	اولوروپه تین
۲-۷۰۹	- سفید	۱-۵۵۰	اولیان
-	- کارتاژن	۱-۵۵۲	اولیبانورزن
-	- کلمینا	۳-۶۷۶	اولیگوساکارید
۱-۵۳۵	- گوآ	۳-۳۲۵	اولی ویل
۲-۷۰۹	- سوچدار	۳-۳۷۳	اولیواسین
۳-۴۹۱	ایپورانول	۴-۵۹۳	اومانین
۴-۱۷۹	ایداآریزا	۲-۶۰۰	اوسبلی فرون
۴-۱۸۰	ایدرئین	۴-۳۵۱	اوسبل لولون

۱-۲۲۷	ایزوسولفوسیانورالیل	۴-۴۵۱	ایروکو
۲-۳۲۴	- کاریوفیل لن	۴-۵۷۰	ایرون
۱-۹۷	- کلوم بین	-	ایریدین
۳-۱۹۹	- کوئرسیترین	-	ایریزولون
۱-۵۰۷	- کواسین	۴-۵۱۱	ایریژین
۱-۱۷۵	- کوری بولین	۳-۵۶	ایزوآلانتولاکتون
۱-۸۴	- کوریدین	۲-۸	- آیلین گوانیدین
۱-۴۲۲	- کوکائین	۱-۲۷	- آمونیک
۱-۹۶	- کینولیک	۵-۷۴	- افدرین ناگال
۴-۵۲۹	- گوواسین	۲-۵۶۵	- اسپراتورین
۳-۲۶۹	- لوبه لانین	۲-۱۰۰	- اسودین
۵-۱۲۲	- لیکه نین	۱-۱۱۴	- اوژنول
۱-۴۸۵	- هسپریدین	۵-۵۸	ایزوپرن
۲-۷۰۱	- یوهمین	۲-۳۴۶	ایزوپل له تیه رین
۳-۳۸۵	ایشوارک	۱-۴۷۶	- پیلوکاریپن
۳-۳۶۵	ایفوس	۱-۱۵۱	- تبائین
۴-۶۶۹	ایگنام	۳-۱۹۹	- تریفولین
-	ایگنام های شیرین	۴-۳۱	- تیمول
۱-۵۴۸	ایلیسین	۱-۶۵۶	- تفروزین
۱-۴۶۴	ایلیگزانتین	۴-۶۰۲	- روی ژرین
۲-۹	ایمی نوره آ	۴-۳۷۹	- روتله رین
۱-۱۱	ایندآکونی تین	۲-۶۸۹	- رودئوز
۵-۱۴۸	ایندوسی بین	۵-۳	- ژنک ژتول
۱-۱۸۵	ایندی رویین	۴-۶۵۸	- سارساپوزین
۱-۷۰۴	اینوزیتول	۵-۳۲	- سدرول
۱-۳۲۹	اترفولیک	۱-۲۰۱	- سولفوسیانوراتیل بنزن